

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim je potekla pr. mesec naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naročnino naprej plačajo.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Trgovinska in obrtniška zbornica za Spodnje Štajersko v Mariboru.

[Iz Štajerskega.]

Česki poslanec dr. Matuš in drugovi predlagali so državnemu zboru: „Vlada se pozivlje, naj predloži državnemu zboru načrt postave, ki bi uvela samostojne obrtniške zbornice kot posebne organe obrtniškega sanu, v prvej vrsti pa malih obrtnikov in naj ob jednom, kolikor bo to vsled uvedanja tega novega zavoda treba, prenaredi postavo o organizaciji trgovinskih in obrtniških zbornic.“

V izvrstnem govoru, s katerim je dr. Matuš utemeljeval ta predlog, dokazoval je, da sedanje trgovinske in obrtniške zbornice nikakor neso svojej nalogi kos. Krivo je temu poleg drugih pomanjkljivosti mnogo tudi to, da so zborniški okraji glede

velikosti v jednej ter istej deželi strašno nejednaki. Treba pomisliti, da hebska (Eger), plzenska in bu-dejeviška zbornica zastopajo po 11—16 političnih okrajev s 600.000 do 700.000 prebivalci, praška pa 22 političnih okrajev s 1½ milijona prebivalci, in liberška (Reichenberg) celo 29 političnih okrajev s 1.700.000 prebivalci! Zaradi tega nastale so opravičene tožbe, da se nekateri deli dežele in nekateri obrtni stroke zanemarjajo, ker nimajo zastopnikov v zbornici. Te tožbe pouzročile pa so terjatve, ki se že leta in leta glasi, naj se praška in liberška zborniška okraja razdelita in naj se ustanovite nove zbornice.

Dr. Matušev predlog se je vzprijel in vlada je že vprašala posamične zbornice, kaj da o tem mislijo. Ali se bode pa opravičena želja obrtnikov, da dobe samostojne obrtniške zbornice, izpolnila, to je dvomljivo, kajti vladi ni za nje. Vlada hoče le toliko tej želji ustreči, da zadobi obrtniški odsek v trgovinski zbornici več neodvisnost.

Naj se pa zgodi to ali ono, na vsak način bode vlada predložila v prihodnjem času postavo, katera bode spremenila organizem trgovinskih in obrtniških zbornic, ter njihov broj za nekatere pomnožila, da ustreže terjatvam českega naroda. To postavo vzel bode državni zbor v pretres, in tudi naši poslanci glasovali bodo za njo.

V ožigled tej postavi uriva se nam pa vprašanje, neso li pri nas ravno take razmere, kakor na Českem; ali ni torej naša pravica in dolžnost to priliko porabiti, da se tudi mi oglasimo? Dr. Matuš kaže nam, kako čudno so sestavljeni zborniški okraji na Českem; liberški da obsega n. pr. skoraj trikrat toliko prebivalcev in trikrat toliko političnih okrajev, kakor hebski. Ali ni pri nas na Štajerskem ravno tako? Ljubenski zborniški okraj obsega 6 političnih okrajev, broječih 230.310 prebivalcev*). Graški pa obsega 13 političnih okrajev

*) Po ljudskem štetju od 31. dec. 1880.

in 3 samostojne občine (Gradec, Maribor, Celje), ki štejejo 983.287 prebivalcev, torej 4krat več kakor prvi. V političnem oziru ste pa ti dve zbornici jednako veljavni. Vsaka pošilja v državni zbor po jednega poslanca, v deželni zbor pa po tri. Ljubenski zborniški okraj je torej mnogo bolj zastopan, nego graški. Nadalje pa je treba v ozir jemati, kar dr. Matuš poudarja, da ostanejo, kakor so sedaj zborniški okraji sestavljeni, veliki deli dežele brez vsakega zastopnika. Zbornica torej ne stopi v dotiko s temi velikimi, nezastopanimi deli deželi, ne izve njihovih potreb, ali se vsaj ne ozira na-nje, kor ga ni v zbornici nikogar, ki bi se oglasil za nje. To velja tudi pri graški zbornici. Izmej vseh zastopnikov so, če se ne motim, samo 3 iz Spodnje Štajerske, in še od teh je samo jeden Slovenec. Lahko si torej mislimo, kako vestno se bo graška zbornica potegovala za interese Spodnje Štajerske. Graška zbornica je v resnici le za Srednje Štajersko; Spodnja Štajerska pa je le za to v tem okraju, da spodnještajerski trgovci in obrtniki plačujejo in pomagajo vzdrževati zbornico.

Ako hočemo, da bode Spodnja Štajerska, t. j. Slovenci štajerski — ker Nemcev je tukaj itak le par % — imeli od trgovinske in obrtniške zbornice kak hasek, ne pa samo plačila, treba bo, da dobi Spodnja Štajerska svojo zbornico. To pa moremo takrat doseči, ko pride ona postava v pretres, ki bode za Česko par novih zbornic ustanovila. Takrat se naj naši poslanci potegnajo, da se v dotično postavo vzprejme tudi nova zbornica s sedežem v Mariboru, kajti taka prilika, če je sedaj ne porabimo, se nam ne bo nikdar več ponujala. Česki poslanci bodo gotovo za to glasovali, kajti pri njih so naše terjatve dobile še vedno največ podpore, potem pa tudi, ker brez naših poslancev i oni ne dosežejo, da se razdelita praški in liberški zborniški okraj. Ostali avtonomski

LISTEK.

Asja.

(Povest. Ruski spisal Turgenjev, poslovenil J. P.)

(Dalje.)

IV.

Pot na razvaline vila se je po ozkej, z gozdom obraščenej dolini; po njej tekla je majhen potok in hitro valil se po kamenji, kakor bi se mu mudilo združiti se z veliko reko, mirno lesketajočo tam za temnimi, globoko razdrtimi gorskimi grebeni. Gagin obrnil je svojo pozornost na nekatera ugodna razsvitljena mesta; v njegovih besedah govoril je, če ne slikar, vsekako popolen umetnik. Kmalu ugledala sva razvaline. Na vrhunci visoke in gole stene vzdigoval se je štirivoglat stolp, ves črn, sicer še trden, samo po dolgem imel je široko razpoko. Z mahom obraščeni zidovi dotikali so se stolpa, po nekaterih mestih se je ovijal po njih srobot, iz razpok zidov in polupodrtih obokov poganjali so krivi grmi. Kamnita pot peljala je k še nepoškodovanim vratom.

Prišli smo do njih, kar se pokaže pred nama ženska podoba, hitro je tekala po skalnatih odlomkih, in usedla se na kraji zidov ravno nad propadom.

— To je Asja! zaklical je Gagin; — taka prismoda je!

Šla sva skozi vrata in prišla na majhno dvorišče, do pol pčraščeno z lesniki in koprivami. Pri uhodu sedela je Asja. Obrnila se je k nama, posmejala se, pa ni se ganila z mesta. Gagin požugal jej je s prstom, jaz sem jej pa očital, da je tako neprevidna.

— Pustite, pošepetal je Gagin, — ne karajte jo; vi jo še ne poznate, ona še na stolp zleze. Občudujte rajši spretnost tukajšnjih prebivalcev.

Pogledal sem okrog: v kotu v lesenej prodajalnici sedela je starka, plela nogovice in skozi naočnike gledala nas. Prodajala je turistom pivo, potice in sodno vodo. Asja sedela je še vedno mirno, noge spravila je pod sé in ovila glavo z muselinskim robcem; njen lepi obraz se je še lepši videl v čistem zraku; z neprijetnim čuvstvom gledal sem na njo. Že prejšnji večer sem bil zapazil, da je na njej nekaj posiljenega, čisto nenaravnega . . . „Ona

hoče, da bi se jej čudili“, mislil sem: — „a čemu to? Kakšne otročje muhe!“ Kakor bi bila uganila moje misli, pogledala me je hipoma z bistrim in prodrljivim pogledom, zasmejala se in v dveh skokih skočila z zidu in tekla k starki ter poprosila jo kozarec vode.

— Ti misliš, da bom jaz pila? rekla je bratu: — ne; tu po zidovih rastejo cvetlice, katerim moram priliti.

Gagin jej ni odgovoril ničesar; a ona je s kozarcem v roci lezla po razvalinah, tu pa tam obstala, priklonila se in ulila par kapelj vode, ki so se lepo zablesketale na solnci. Njena gibanja bila so jako mila, a jaz sem bil vendar kakor prej nevoljen na njo, dasi mi je dopala njena spretnost in lahkost. Na nekem nevarnem mestu zakričala je nalašč, potem se pa zakrohotala . . . To me je še bolj razdražilo.

— Ta skače prav kakor koza, zamrmrala je starka, ko je trenutek za povzdignila pogled s svoje nogovice.

Nazadnje je Asja izpraznila ves kozarec in šaljivo kimaje vrnila se k nama. Nek čuden smeh

poslanci pa bodo že zaradi Čehov glasovali za postavu. Saj pa tudi ne more nikdo nič pametnega navesti proti takej zbornici za Spodnje Štajersko.

Stroški ne bodo zadeli ne državo ne deželo. Po §. 21 odstavku 3. postave z dne 29. junija 1868 br. 85. drž. zakonika si morajo zbornice trgovci in obrtniki sam vzdrževati, ter se doklade za zbornico pobirajo z direktnimi davki, ki se plačujejo od rudarstva, obrtnije in trgovine. Denarji, ki jih sedaj plačujejo Spodnje Štajerske trgovci in obrtniki, in kateri se zdaj pošiljajo v Gradec, porabili se bodo za zbornico v Mariboru.

Če bodo Nemci kričali zaradi te zbornice nad nami, moremo jim reči, da so lahko zelo zadovoljni, če se taka zbornica za Spodnje Štajersko osnuje, kajti potem bodo sami mej seboj, bodo imeli zastopati samo svoje interese in jim ne bode treba skrbeti za našo potrebo. Zato pa bodo lahko vso svojo skrb obrnili na to, da povzdignejo Srednje Štajersko. Ob enem bodo se pa vsaj v tem oziru rešili jerobstva nad tako nevhvaležnim varovancem, kakor smo mi Slovenci, ki smo za vso njihovo veliko ljubezen in skrb popolnem slepi, ter hočemo celo bolje znati, česar nam je treba, kje nas čevlji žuli, kakor oni!

Tudi ni nikjer pisano, da morati na Štajerskem biti samo dve trgovinski in obrtniški zbornici.

Nikdo tudi ne more ugovarjati, da bi zborniški okraj za Spodnje Štajersko bil premajhen. Obsegal bi 6 političnih okrajnih glavarstev (Maribor, Ljutomer, Ptuj, Slovenski Gradec, Celje, Brežice) in 2 samostojni mesti (Maribor, Celje) s 426.975 prebivalci. Obsegal bi toraj dvakrat toliko prebivalcev kakor ljubenski. Če primerjamo druge zbornice, vidimo, da obstoji predarlška (v Feldkirchnu) za 3 politične okraje s 107.373 prebivalci. Tirolska ima 3 zbornice (Innsbruck, Roveredo, Bolcan) broji pa 805.176 prebivalcev; poprek pride torej na vsako zbornico okolo 270.000 prebivalcev. V Dalmaciji, ki broji 476.101 prebivalcev, so tudi 3 zbornice, tako da pride na jedno zbornico okolu 160.000 prebivalcev. Solnograška pride tudi le na 163.570 prebivalcev itd.

Ravno tako malo se more reči, da bi potem zborniški okraj graške zbornice bil premajhen; kajti obsegal bi še vedno 7 političnih okrajev in jedno samostojno mesto (Gradec) s 556.312 prebivalci, torej nekaj več, kakor mariboski in dvakrat več kakor ljubenski.

Če se osnujejo samostojne obrtniške zbornice, in dobimo tako v Maribor, bomo gotovo Slovenci v njej gospodovali. Če se pa ne ustanove samostojne obrtniške zbornice, ampak dobé le obrtni odseki več nezavisnost, bomo pri volitvah za obrtniško in trgovinsko zbornico v Mariboru gotovo v obrtnem odseku s svojimi kandidati prodrli, v trgovinskem pa vsaj smemo upati, da bomo s časom zmagali po večkratnih bojih. In če tudi ne bi naši kandidati prodrli, bodo pa vsaj Spodnji Štajerci čuvali interese Spodnje Štajerske, ter se gotovo bolje bri-

gali za nje, kakor Srednji Štajerci in graška gospoda.

S tako trgovinsko in obrtniško zbornico bodo se nam pa zopet, v tem oziru vsaj, zrahljale spona, s katerimi smo privezani na Gradec, na to nam in našim interesom do konca sovražno mesto, ter bomo za sedaj vsaj v tem oziru od Gradca neodvisni postali.

Naš klic torej je: Dajte nam trgovinsko in obrtniško zbornico za Spodnje Štajersko!

I. D.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 2. aprila.

Odseki gosposke zbornice pričeli bodo te dni zopet svoje delovanje. V torek imel bode budgetni odsek svoje zadnje posvetovanje. Na dnevnem redu te seje so ukrepi o peticijah, potem poročilo o državnem proračunu, sestavljeno po glavnem poročevalcu knezu Czartoryskem, in finančna postava za leto 1883. Prihodnja seja celega zbora bode prve dni prihodnjega tedna. — V sredo pričakuje se prihod predsednika državnega zbora, tajnega soveťa dr. Smolke.

Truplo tako nesrečno preminulega Iudex a curiae, **Majlath-a** je v soboto popoldne knez primas Simon v stanovanji umrlega blagoslovil. Navzočni so bili razen rodbine ranjcega, nadvojvoda Josip, zastopnik cesarjev baron Mondel, ministri, poslanci obeh zbornic, deželni poveljnik, državni tajnik, člani najvišjega sodnega dvora in kr. sodnega stola, akademije znanostij, družbe umetelnikov in literatov, vseučilišče, plemstvo in mnogobrojno občinstvo v žalnej obleki. Ob potu na kolodvor stalo je neizmerno mnogo ljudij; raz hiš, privatnih in javnih, vihrale so črne zastave. Truplo se je prepeljalo v Zavar, kjer bo danes pokopano. — Policija zasleduje lakaja Spongo, ki je zadnje dni mnogo konferiral z domačim husarjem Majlathovim, Bereczem in drugo jutro po grozovitem umoru izginil.

Vnanje države.

Stanje mej Črnogorci in Albanci je neizrečeno napeto. Pretečeni teden ste bili zopet dve krvavi praski mej njimi. Torek umorili so Malisorci jednega Turka iz Krajne, imajočega črnogorsko čepico na glavi, ko je šel po mostu čez Rjeko. Koj na to zbralo se je 200 Turkov, hotečih se maščevati nad umorom; tem se je pridružilo 200 Črnogorcev, razvnetih po umoru Števo Vrbice. Tako so združeni drčili v Kamenijo; Kastrati so se početkom umaknili, dok neso dobili pomoči, potem pa so se hudo branili. Boj je trajal blizu tri ure, mnogo je bilo ubitih in ranjenih na obeh straneh. Črnogorci zalotili so tolpo Kastratov, kojih so dvanajst ujeli in v Cetinje odveli. — V sredo pa je bil v novi hud boj. Petindvajset Arnavtov peljalo se je iz otoka Vranjina na suho; te je napalo kakih 30 Črnogorcev v čolnih. Bitka se je začela na vodi s puškami; ko so se ladije približale pa z revolverji in nazadnje z golim mečem. — Črnogorci posekali so baje s svojimi jatagani vse Arnavte, izgubili pa so devet mrtvih in jednajst ranjenih.

Bulgarskemu ministru notranjih stvari, generalu Sobolevu, se je posrečilo v aferi metropolitni sofijskega, Miletija, dognati sporazumljenje z

bulgarskim eksarhatom. Posredoval je pri tem svak in tajnik generalov, kojega je bil poslal v Carigrad. Kakor znano, bila je ta aféra povod bulgarske ministrske krizi. Zadeva ta se je tako rešila, da bode prišel Miletius, ko bo še nekoliko časa bavlil se v samostanu Rylo, na svoj metropolitni prestol v Sredec, pa le za kakih deset dnij, kajti potem bode takoj prestavljen v Küstendil. Msgr. Miletius je tej ureditvi že pritrdil in eksarh Josip je že telegrafično v Sredec ukazal, da se ima metropolit vzprejeti z vsemi častmi, ki mu pristojajo.

Dopisi.

Iz Rovt nad Logatcem 30. marca. [Izv. dop.] V 19. dan t. m. vršila se je pri nas volitev novega župana. Volitev bila je kratka in izvoljen je tukajšnji posestnik in trgovec z lesom, občesposhtovani g. Jože Trepal, o katerem smo prepričani, da bode vestno in skrbno opravljal svojo težavno nalogo in da bode dobro in previdno gospodaril naše občini.

Za novo cesto, o kateri se nekaj let govori in katera bi se napeljala od Dolenjega Logatca čez Rovte v Žire od tod pa v Škofjo Loko, pričele so se vender jedenkrat priprave. Inženir g. Pribil bavi se že nekoliko dnij pri nas, meri in dela načrt za to cesto, katera bode v veliko korist Rovtarjem in Žirovcem in njih sosedom, ki do sedaj neso imeli nobene prave prometne zveze. Ker smo pred par leti po neutrudnem delovanji dotičnikov dobili novo šolo, se za trdno zanašamo, da dobimo v kratkem tudi to, kakor potrebno tako tudi važno cesto. Gospodje, ki imajo v tej zadevi odločilno besedo, zlasti pa g. c. kr. okrajni glavar, pridobili si bodo za naš kraj velike zasluge in vsestransko hvaležnost.

A. S.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je 1000 gld. za ceste na Kanalskem.

— (Shod volilcev.) V čitalnišnji dvorani zbralo se je včeraj dopoldne 48 osob, mej njimi 36 volilcev prvega razreda. Zborovanje otvoril trgovinske in obrtniške zbornice predsednik g. Kušar s primernim nagovorom in predlaga predsednikom gosp. dra. Fr. Papeža, kateri potem omenivši važnost volitev v mestni zbor zlasti v prvem razredu, kjer se je število volilcev pomnožilo na 315, objavlja kandidate, katere si usoja nasvetovati narodni centralni odbor. Po neznatnem razgovoru vzprejmo se jednoglasno kot kandidatje v prvem razredu:

Gospod **Fran Kolman**, hišni posestnik in trgovec;

gospod **Ivan Murnik**, tajnik trgovinske in obrtniške zbornice;

gospod **Mihael Pakič**, hišni posestnik in trgovec;

gospod **Fran Ravnikar**, deželni blagajnik in hišni posestnik.

Po kratkem opominu gosp. dra. Bleiweisa-Trsteniškega, naj bi se vsi volilci udeležili volitve in s

pokrival je njene ustne, lica in obrvi; pol predrzno, pol veselo blesketale so njene temne oči.

— Vam se zdi moje obnašanje neprilčno, zdelo se mi je, da je govorilo njeno obličje: — vse jednako: jaz vem, da me radi gledate.

— Prav dobro, Asja, prav dobro, rekel je Gagin potihoma.

Ona je povesila oči, kakor bi se sramovala, ali kakor bi bila kriva. Tu sem prvičkrat dobro pogledal njen obraz, najbolj spremenljivi obraz, kar sem jih videl kedaj. Nekej trenutkov pozneje je pa pobledela in postala zamišljena in otožna; njene črte pokazale so se jasnejše in ostrejšje. Utihišla je. Šla sva z Gaginom okrog razvaline (Asja šla je za nama), in radovala se lepega razgleda. Približal se je čas kosila. Ko je Gagin poplačal starki, ukazal je prnesti vrček piva, in obrnivši se k meni zaklical je z zvijačnim smehljanjem:

— Na zdravje dami vašega srca!

— Ali ima on — ali imate vi tudi kako damo? vprašala je neutegoma Asja.

— Da, kdo je pa tudi nema? odgovoril je Gagin.

Asja se je zamislila jeden trenutek; njen obraz se je zopet premenil, in pojavilo se je zopet ono pogumno, da skoraj predrzno smehljanje.

Na potu nazaj smejala se je na ves glas, in šalila. Odlomila je vejo in dela jo na ramo, kakor za puško, in povila glavo s prepasivnico. Srečala sva mnogoštevilno društvo belolasih in napihnenih Angležev: vsi kakor na povelje spremili so Asjo s svojimi steklenimi očmi s hladnim začudenjem; ona je pa kakor za nagajanje glasno zapela. Ko smo prišli domov, odšla je brž v svojo sobo, in pokazala se je še le pri kosilu oblečena v svojo najlepšo obleko, skrbno počesana, trdo prepasana in v roko-vicah. Pri mizi se je jako štimano obnašala, komaj se je dotaknila jedi, in pila vodo iz majhnega kozarca. Jasno je bilo, da je hotela pred menoj igrati novo rolo — rolo olikane, in dobro odgojene gospodičine. Gagin je ni oviral, vaju je bil v vsem pustiti jej njeno voljo. Samo včasih pogledal je ravnodušno, in lahko zmajal z ramama, kakor bi hotel reči: „Ona je še otrok, prosim, prizanesite jej.“ Komaj smo odkosili, ustala je Asja, poklonila se

nama, pokrila klobuk in poprašala Gagina: ali sme iti k gospej Lojzi?

— Kedaj si se pa navadila popraševati me? rekel je Gagin smeje: — ali ti je dolgčas pri nas?

— Ne, a včeraj obljubila sem gospi Lojzi, da pridem k njej, pa mislila sem si, da bo vama ljubše, če bosta sama: gospod N. (pokazala je na me) ti lahko kaj pove.

Odšla je.

— Gospa Lojza, spregovoril je Gagin, ogibajoč se mojemu pogledu, je udova tukajšnjega župana, sicer prav pusta starka. A ona ima Asjo jako rada. Moja sestra se rada seznanja z ljudmi nižjih krogov; in opazil sem, da je uzrok temu samo njen ponos. Pri meni se je ona strašno razvadila, kakor vidite, pristavil je po precej dolgem molčanju. Zapovedovati jaz ne znam, njej pa še najmanj! V vsem jej moram odjenjati.

Umolknil sem. Gagin premenil je svoj govor. Čem bolj sem ga spoznal, tem rajši sem ga imel. Bil je prava ruska duša, odkritosrčen, pošten, priprost, a žalibog malo len, brez krepke volje in no-

svojim znanjem in svojo veljavo uplivali na sovolilce in tako pripomogli do odvažne sijajne zmage, zaključki gosp. predsednik shod in izreče zahvalo volilcem za udeležbo.

— (Dnevni red mestnega odbora seji,) katera bode v torek 3. dan aprila t. l. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Finančnega odseka poročilo: a) o talijah, ki so se mestnim stražnikom izplačale 1882. leta; b) o dopisu predsedstva c. kr. finančnega ravnateljstva glede kapitalizovanja ustanove cesarja Friderika IV. za zaklado tukajšnje meščanske bolnice; c) o nekaterih popravah, ki so se izvršile v poslopji tukajšnje velike realke; d) o nakupu necega zemljišča za razširjenje kolezijske ceste poleg kerna; e) o Janeza Julija Kanca prošnji zaradi povračila užitninskega davka od špirta za jezih pro 1882; f) o terjatvi društva „Wiener Bankgesellschaft“ glede plačila v pogodbi ustanovljene 1/4% upravnine za izplačevanje dobitkov; g) o ponudbi Elije Predoviča, da bi se mu v najem dala mestna tehcnica v klavnici; h) o mestnega magistrata nasvetu glede premeščanja živinskega trga. III. Stavbenega odseka poročilo: a) o prošnji Alojzija Korsike, da bi mu bilo dovoljeno ograditi na Vrtači kupljeno zemljišče in preložiti javni pot, ki zdaj drži preko tega zemljišča; b) o uspehu licitacije glede zagotovljenja stavbenega lesa za 1883. leto; c) o upeljavi plinove svečave po Reseljevi cesti. IV. Šolskega odseka poročilo: a) o nakazilu tretje službene doklade trem mestnim učiteljem; b) o prošnji kateheta na mestni dekliški šoli za povišanje nagrade; c) o prošnji, da bi se naukazala nagrada za nadaljevalno poučevanje obrtniških učencev; d) o računskem zaključku dotacije za c. kr. veliko realko. V. Mestnega odbornika gosp. Ivana Hribarja samostalni predlog glede tlaka v Šelenburgovih ulicah.

— (Naše državne posiance,) ki se vrnejo drugi teden na Dunaj, prosimo, naj vprašajo visoko vlado, kako se je mogel imenovati za Primorsko popotni učitelj z letno plačo 1000 gold., ki ni kos svoji nalogi, ker ne zna govoriti z onimi, katerim je učitelj postavljen. Upamo, da se to vprašanje zastopnikom primorskih prebivalcev ne bo vzelo za zlo in da bo visoka vlada celo hvaležna, da jo opomni na prikazni, ki ne povišujejo njenega imena, da jih odpravi in da opraviči spoštovanje, katero smo ji dolžni skazovati. Kakor v Renčah, tako se je godilo v Dornbergu in v Černičah; ljudstvo se je zbralo, g. učitelj je hotel čitati, pa ni mogel. Nazadnje so mu morali drugi pomagati, ki so bili zraven. Na Francoskem in Angleškem se nikoli ni zgodilo kaj takega, da bi mi vedeli, in vendar slovijo Francozi in Angleži kot izobražena naroda. Brez takega učitelja prihrani država denar, ki ga zanj plačuje, in nevoljo, katero tako postopanje mej ljudstvom vzbuja. Za isto mesto je prosil, kakor se nam poroča, g. Velikonja iz Šempetra, zmožen slovenskega, italijanskega, furlanskega in nemškega jezika, zraven tega izurjen v mnogih kmetijskih

tranjega ognja. Mladost v njem ni kipela, a svetila s tihim svitom. Bil je jako mil in umen, a ne morem si misliti, kaj bo iz njega, ko postane mož. Umetnik boče postati... Brez silnega in trajnega truda se ne postane umetnik, a trudil se, mislil sem si, ko sem gledal njegove mehke črte in poslušal njegovo počasno govorjenje — trudil se ti nikdar ne boš, ti nemaš potrpljenja. A ni bilo mogoče, da bi ga ne bil imel rad, srce vlekle me je k njemu. Štiri ure bila sva skupaj, zdaj sva sedela na divanu, zdaj zopet hodila gori in doli pred hišo, in te štiri ure postala sva najiskrenejša prijatelja.

Solnce je zašlo, in čas mi je bil iti domov, a Asje še ni bilo.

— Če hočete, rekel je Gagin: — lahko vas spremim, lahko greva mimo gospe Lojze, in povprašal bom, ali je ona tam? Saj ni daleč v stran.

Odšla sva doli v mesto, zavila jo v ozko, krivo ulico, in ostala pred hišo, komaj dva okna široko, in štiri nadstropja visoko. Drugo nadstropje bilo je bolj porinjeno na ulice, kakor prvo, tretje in četrto pa še bolj od družega, vsa hiša, s svojimi že polom-

strokah. Ali bi ne bil ta gospod opravljal službe potnega kmetijskega učitelja? „Soča“.

— („Prostovoljno ognjegasnó društvo“ v Dolenjej Vasi pri Ribnici) je gospoda Karola Kluna, državnega in deželnega poslanca, izvolilo svojim častnim članom.

— (Nabiralni jaščik [tružica] za pisma) postavil se je na novo v Krakovem v prej Justinovi in sedaj Poženelovi hiši št. 2 na Krakovskem nasipu in sicer z napisom v jedino zveličavnem nemškem jeziku, kar je seveda opravičeno, ker v Krakovskem predmestju prebiva 0% Nemcev in 100% Slovencev. — V resnici čudno je to, da c. kr. pošta, katera bi morala kot trgovinska naprava gledé narodnosti vendar le nekoliko bolj pravična biti, tako iskreno zaželeni ravnopravnosti ravnodušno kar s pestjo v obraz bije. — Radovedni smo, ali v tem življenji Slovenci še dočakamo ravnopravnost.

— („Ljubljanski Zvon“) prinaša v svojej 4. številki naslednjo vsebino: 1. J. Kersnik: Cyclamen. Roman. (Dalje.) — 2. J. Starè: Pisma iz Zagreba. VI. — 3. M. Posavski: Po mladostni dobi. Pesen. — 4. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 14. — 5. Dr. Fr. Celestin: Naše obzorje. IV. — 6. J. Cimpermann: V spomin 125letnice Vodnikovega rojstva. Pesen. — 7. H. Vipavski: Na bregu. Pesen. — 8. Dr. J. Tavčar: Vita vitae meae. II. — 9. S. Gregorčič: Vrlemu možu. Pesen. — 10. Gorazd: Če moraš od tod. Pesen. — 11. Gorazd: Poslednje pismo. Pesen. — 12. S. Rutar: Knez Pes-Marko. — 13. L.: † Ivan Šolar in dr. Štefan Kočvar. — 14. Slovenska književnost: VI. Narodna biblioteka. VII. Trst in okolica. — 15. L.: Nemška knjiga o Rusiji. — 16. Š.: Dva nova poljska groba. — 17. Slovenski glasnik.

— (Človeško okostnico) našli so preteklo soboto na sv. Petra predmestju v šupi nekdanje Urbasove hiše, par čevljev globoko v zemlji zakopano. Kakor je že pri takih prilikah navada, polastile so se loterijske botre tega dobro došlega predmeta in znale takoj vsakeršne podrobnosti: koliko let je že okostnica v zemlji, da je bil dotičnik mlad, fino oblečen itd. in če pojde tako dalje, bode jutri že katera znala, kaj in kje je nekdanji lastnik teh kostij zadnjikrat kosil. Okostnico pobrali so organi mestnega magistrata in odpravili jo k sv. Krištofu.

— (Razpisane službe.) Gozdarskega opravitelja za okraj občine Puljske. Letna plača 600 gl., stanovanje 200 gold. in odškodnina za potovanje 200 gold. — Treh gozdarskih čuvajev z letno odškodnino po 360 gold. in stanovanjem na deželi. Prošnje v 4 tednih na municipij v Pulji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Šoštanj 2. aprila. Okrajni zastop se je danes konstituiral. Načelnik: Franc Skubic, odborniki: dr. Lipold, Ivan Vošnjak, Miha Sajnik, Miha Golob, Jurij Stropnik, Fran Steblovnik, vsi odločni narodnjaki. Živio!

ljenimi okraski, z dvema debelima stebroma spodaj, ostro streho iz opeke, in naprej molečo sobo v strehi, bila je podobna velikej sedečej ptici.

— Asja! zaklical je Gagin: — ali si tukaj? Razsvetljeno okno v tretjem nadstropju je zapokalo in se odprlo, zagledala sva Asjino glavo. Iz nje gledal je brezzobni in kratkovidni obraz stare Nemke.

— A povedati ti moram, rekla je Asja, ko se je koketno oprla s komolci na okno: — meni je tukaj jako prijetno. Na, in vzemi, pristavila je ter vrgla Gaginu krvomočenčev cvet: — misli si, da sem jaz dama tvojega srca.

Gospa Lojza se je zasmejala.

— N. zdaj odide, rekel je Gagin; — in želi posloviti se od tebe.

— Tako tedaj? rekla je Asja: — no pa mu daj moj cvet, a jaz se takoj vrnem.

Zaloputnila je okno, in zdi se mi, da je poljubila gospo Lojzo. Gagin podal mi je molčeč svet, in jaz sem ga molčeč spravil v žep in šel sem do broda in prepeljal se čez reko. (Dalje prih.)

Belgrad 1. aprila. Arhimandrit Teodorij Mraović izvoljen je metropolitom srbskim. Iz Petrograda došli ruski polkovnik Despotovič bil je zaradi agitacije za razmotropolita Mihajla po policiji prošen, naj ostavi Belgrad.

Pariz 1. aprila. „Figaro“ poroča: Vojvoda Aumalski poslovil se je v zadnji seji akademije od kolegov ter prijavil jim, da odpotuje v kratkem v Sicilijo. Vojvoda izjavil je tudi, da smatra organizacijo orleanističnega gibanja kot proti njemu naperen čin.

Pariz 2. aprila. Velika nesreča. V Marnavalu pri Saint Dizier-u (Haute-Marne) razpočil se je v fužinah soparni kotel. — 31 oseb je ubitih, 65 ranjenih. Bati se je, da bode veliko ranjencev pomrlo.

Razne vesti.

* (Slovanov) je po najnovejših podatkih, kakor je izračunil general ruskega generalnega štaba Rittich, do 94 milijonov, in sicer:

v Aziji 3,672.427
v Evropi pa 90,327.573

Rusov je:

v evropske Rusiji 56,051.147
v Aziji 3,672.427
v Avstriji (Rusini) 3,427.613
na Rumunskem 53.153
vkupe 63,204.346

Poljakov:

na Ruskem 4,927.907
v Avstriji 2,599.107
v Nemčiji 2,404.584
vkupe 9,931.598

Čehoslovanov:

a) Čehov
v Avstriji 5,087.267
v Nemčiji 64.012
v Rusiji 60.000
vkupe 5,211.179

b) Slovakov

v Avstriji 2,365.180
vkupe 7,576.459

Srbo-Hrvatov:

na Balkanskem polutoku, to je v
Srbiji, Črnej Gori, Bosni in Hercegovini 3,161.984
v Avstriji 3,148.037
vkupe 6,310.021

Bulgarov:

na balkanskem poluotoku, to je v
Bulgariji, vzhodnej Rumeliji in Macedoniji 4,699.493
na Rumunskem 499.876
v Rusiji 135.073
v Avstriji 28.630
vkupe 5,363.072

Slovencev:

v Avstriji 1,340.094
v Italiji 27.000
vkupe 1,367.094

Srbov lužičkih:

v Nemčiji 136.000

Kašubov:

v Nemčiji 111.416

Javna zahvala.

Vsem p. n. gospodom članom prostovoljne požarne brambе, ki so tako urno prihiteli gasiti in s svojim neutrudljivim delovanjem udušili preteči požar, osobito pa gosp. Ahčinu, izreka najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani 2. aprila 1883.

Ivan Zor.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
30. marca	7. zjutraj	740-19 mm.	+ 1-0°C	z. vzh.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	739-80 mm.	+ 4-4°C	z. bur.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	738-21 mm.	+ 2-1°C	sl. bur.	d. jas.	
31. marca	7. zjutraj	736-52 mm.	+ 1-0°C	sl. bur.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	735-90 mm.	+ 10-6°C	z. jz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	737-12 mm.	+ 7-3°C	z. jz.	obl.	
1. aprila	7. zjutraj	737-42 mm.	+ 7-7°C	sl. zah.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	738-56 mm.	+ 13-0°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	740-37 mm.	+ 8-6°C	sl. zah.	obl.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je jel zadnje dni večinoma povsod močno, toda tako enakomerno dvigati, da je ostal mali razloček med maksimumom in minimumom skoro nespremenjen. Tudi temperatura se je zadnje dni močno vzdignila, ter postala sem pa tje že nadnormalna; precej veliki prejšnji razloček med maksimumom in minimumom se je za spoznanje zmanjšal. Vetrovi so bili precej spremenljivi, vendar so še vedno nadvladovali vzhodni. Nebo je bilo večinoma popolnoma, ali pa vsaj deloma jasno, vreme je postalo suho in stanovitno.

Tržne cene v Ljubljani

dné 31. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	5	20
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	23
Proso,	4	87
Koruz,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	3	12
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	68
„ povenjen,	—	75
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	46
Svinjsko	—	62
Koštrunovo	—	30
Kokoš	—	45
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	2	67
Slama,	1	96
Drva, trda, 4 kv. metre	6	—
„ mehka, „	4	—

Dunajska borza

dné 2. aprila.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	65	kr.
Srebrna renta	78	85	„
Zlata renta	98	45	„
5% marcna renta	93	20	„
Akcije narodne banke	834	—	„
Kreditne akcije	325	70	„
London	119	60	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	47 1/2	„
C. kr. cekini	5	65	„
Nemške marke	58	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	25
Državne srečke iz l. 1864.	100	167	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	98	70	„
Ogrska zlata renta 6%	120	45	„
„ 4%	89	55	„
„ papirna renta 5%	87	50	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	50	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	„
Kreditne srečke	100 gld.	170	50
Rudolfove srečke	10	—	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	119	—
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	225	—

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam za časa bolezni in ob smrti našega nezabljivega soproga, oziroma očeta, gospoda

DRAGOTIN-a TEKAVČIČ-a,

oskrbnika prisilne delavnice,

izrazili svoje milovalno sočutje, posebno pa gg. čitalniškim pevcem za prekrasno petje pri pogrebu in p. n. darovateljem dragocenih vencev, kakor tudi vsem spremljevalcem za zadnjo pot na mirodvor, izreka presrečno zahvalo

(199)

žalujoča rodbina.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se v sredo 28. marca t. l. udeležili pogreba nam premile, ljubeznjive in nezabljive sestre, gospodične

Marije Valenčič,

posebno pa vsem darovateljem prekrasnih vencev in gg. pevcem izreka najiskrenejšo zahvalo

žalujoča rodbina

(198—1)

Valenčič.

Ilirska Bistrica, dné 30. marca 1883.

Odslej je znižana ustopnina za osobo 20 kr. Vojaki do šikovnika in otroci plačajo polovico.

Le kratek čas

se vidi

v dvorinah starega strelišča

velikanski

dunajski Panoptikum,

historično-umetniška izložba

plastičnih mojsterskih del,

jedina te vrste in brez konkurence.

Obseza:

preko 150 podob v nadživotnej velikosti,

popolnem oblečene in opremljene, predstavljajoče: **historične skupine**, znamenite **pesnike** in **umetnike** minulosti in sedanosti, **vladarje**, **junake**, **rodovinske prizore**, **humoristične slike**, **inkvizicijske**; dalje

Skupine in prizore iz iztočnega in bosanskega bojišča na konjih in peš itd.

Posebno opozorujemo na glavni tableaux:

Marija Stuart in Elizabeta,

plastična predoba z darilom odlikovane slike **Ernesta Fontane**.

Odprto je v nedeljo ali praznik od devetih dopoldne do devetih zvečer; ob delavnikih od dveh dopoldne do devetih zvečer.

Z odličnim spoštovanjem

(126—9)

L. Veltée,

lastnik stalnega dunajskega Panoptikuma.

Prodajalnica št. 30

v Slonovih ulicah v Ljubljani,

pripravna za različna podjetja, se pod ugodnimi pogoji takoj **proda** in izroči dotičnemu kupcu. Natančneje se izve pri posestnici v istej prodajalnici. (184—2)

Prodaje se

iz slobodne ruke **jedna kuća u Zagrebu**, Mlinska ulica. K njoj spada pol rali vinograda, trnaca i kućišta. Cijena joj je 4998 for.; na 12 godina je prosta od poreza davka). — Poblizje pri upravitelstvu „Slov. Naroda“. (188—3)

100 gld.

za posredovanje tistemu, kdor mi do **Sv. Jurija** preskrbi **ugodne prostore za mojo trgovino** na obljudenem kraju v Ljubljani.

Ponudbe, z znamko „J. B. 100“, prejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (176—5)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE

LE HOUBLON

Francosk fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Prop^{te} du Brevet

Cawley & Henry, alleingige Fabrikanten, PARIS

Odvetniški kandidat,

kateri ima že nekoliko prakse, išče službo pri notarju. Adreso pove administracija „Slov. Naroda“. (189—3)

Št. 1907.

(195—1)

Razpis.

V deželni prisilni delalnici v Ljubljani je izpraznjena služba paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., 1 1/2 funta kruha na dan, s službeno obleko in s stanovanjem v delalnici.

Prosilci za to službo morajo znati brati in pisati.

Prošnje z dokazili o starosti prosilcev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenji, o trdnem zdravju in krepke postavi in o zmožnosti slovenskega, nemškega in laškega jezika, naj se

do 24. aprila 1883

ako mogoče osebno izročé upravitelstvu prisilne delavnice.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 27. marca 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje, kisló podiranje, iščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemalej teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj nanašajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—82)

ALOJZIJ KUNST,

popred SCHITNIK & KUNST,

v Ljubljani, Židovske ulice števil. 4.

Za bodočo vzpomladno dobo priporočam visoko častitemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo

čevljev za gospe in gospode

lastnega izdelka po znižanej ceni.

Naročila vsake vrste izgotovijo se najtočnije in najceneje. Mére se skrbno hranijo in zabeležijo. Ako se naroča po pošti, naj se pridene jeden čevlj za uzorec.

Zatrjuje, da si bodem vsestransko prizadeval, visoko častito p. n. občinstvo zadovoljevati z zares dobrim delom in nizkimi cenami, beležim z odličnim spoštovanjem

(196—1)

Alojzij Kunst.

Umrlj so v Ljubljani:

29. marca: Andrej Mihelič, krtarjev sin, 4 mesece, Florjanske ulice št. 22, za božjastvo. — Karl Tekavčič, prisilne delavnice upravitelj, 54 let, Poljanški nasip št. 50, za otrpjenjem hrbtnega mozga. — Urša Pristig, črevljarska žena, 48 let, Florjanske ulice št. 38, za vnetjem pluć in operne mrene. — 30. marca: Katar Matersdorfer, kipevalčeva žena, 25 let, Gradisce št. 16, za jetiko. V deželni bolnici: 29. marca: Reza Gerdina, dunarica, 16 let, za kron. tuberkulozo in vročinsko boleznijo.